

D. Tóth Judit, a MPT Debrecenyi-féregyházi Csoportjának társelnökeként a csoport megalakulásáról és eddigi programjairól adott rövid ismertetést. A sike-

res programot nem véletlenül zárhatta Fazakas Gergely azzal, hogy ez az együttlét remélhetőleg egy gyümölcsöző szakmai barátság kezdetét is jelenti.

D. Tóth Judit

Kié az oktatáskutatás? Tisztelgés Kozma Tamás munkássága előtt

Vajon kié az oktatáskutatás? Másképpen: kik az oktatáskutatók, melyek az oktatáskutatói paradigmák, az aktuális oktatáskutatói témák, kik és hogyan alkalmazhatják az eredményeket? Ezeket a kérdéseket vetette fel az a nemzetközi konferencia, amelyen *Kozma Tamást* 70. születésnapja alkalmával köszöntötte a DE BTK Neveléstudományok Intézete, a CHERD Felsőoktatási K+F Központ, a DAB Nevelés-, Művelődéstudományi és Pszichológiai Szakbizottsága és az MTA Pedagógiai Bizottságának Nevelésszociológiai Albizottsága.

Az ünnepi konferenciára 2009. április 28-án került sor a DAB Székházában. *Fésüs László* rektor nyitotta meg, *Pálinkás József*, az MTA elnöke levélben szövegezte az ünnepelthez. Majd *Szabó László Tamás* intézetigazgató köszöntötte „*az oktatáskutatásban és a neveléstudományban korszakos jelentőségű teljesítményt létrehozó kutatót, iskolateremtő mestert*”. Átadta az erre az alkalomra kiadott gyűjteményes bibliográfiát, s méltatta az ünnepelt oktatói, kutatói és tudományos szervezői tevékenységét. Ezt követően *Pusztai Gabriella* (DE) nyújtotta át az ünnepeltnek a meglepetés kötetet (Festschriftet), és beavatta az egybegyűlteket a szerkesztési koncepcióba. A kötet szerzői szekcióelnökként vagy előadóként vállaltak szerepet a konferencián. A rendezvényre az ország számos egyeteméről, főiskolájáról, kutatóintézetekből mintegy 300-an érkeztek.

A tematikailag sokszínű angol nyelvű délelőtti program *Berényi Dénes* előadásával kezdődött, aki a nyugati civilizációt a posztmodern világban érő kihívásokról beszélt. A frankfurti DIPF vezető munkatársa, *Wolfgang Mitter* az értékeknek a nemzetközi nevelésben játszott szerepéről szólt. *Ulrich Teichler*, a kasseli INCHER korábbi igazgatója a bolognai folyamat kapcsán a tanulmányok munkaerő-piaci alkalmazhatóságának problematikájával foglalkozott. *Benedek András* (BME) a szakképzést az elmúlt 15 évben érő változásokat tekintette át, és a jövő lehetséges útjait vázolta fel.

A délután első tematikus blokkjában (elnök: *Forray R. Katalin* – PTE) nevelésszociológiai és oktatástörténeti előadások hangzottak el. *Szabó Ildikó* (DE) a rendszerváltást követő politikai szocializációt modellezte. *Setényi János* (Expanzió Kft., Budapest) a tradicionális (európai és ázsiai) nevelés múltját és jelenét a mester és a tanítvány viszonyt kiemelve elemezte. *Nagy Péter Tibor* (OPKM, WJLF) a dualizmus kori nemzetiségi oktatás kapcsán magáról az oktatáskutatásról és annak módszereiről beszélt. *Mazsu János* (DE) a dualizmus kori iskolarendszert társadalomtörténeti szempontból vizsgálta. *Fekete Károly* (DRHE) a DE első rektorának, *Kiss Ferencnek* a pályáját mutatta be. *Süli-Zakar István* (DE) az oktatás regionális összefüggéseit vizsgálta az eurometropoliszok és eurórégiók együttműködése kapcsán.

A konferencia *Nagy Máriának* (EKF) az összehasonlítás módszertani lehetőségeire rámutató előadásával folytatódott. A következőkben a bolognai folyamattal kapcsolatos előadások hangzottak el, a levezető elnök *Kiss Endre* (ELTE) volt. *Hrubos Ildikó* (BCE) a felsőoktatási értékekről beszélt, *Barakonyi Károly* (PTE) *Felsőoktatási mítoszok* címmel tartott előadást. *Brezsnyánszky László* (DE) a tanárképzés átalakításáról szólt, míg *Polónyi István* (DE) empirikus kutatási eredményeit elemezve a képzés és a fokozatok munka-erőpiaci elfogadottságát vizsgálta. A konferenciát *Szabó László Tamás* szavai zárták, aki a "Kié az oktatáskutatás?" kérdésfelvetésre visszatérve vont konklúziót.

Kozma Tamás pályafutását tanítóként kezdte, majd rovatszerkesztő volt a *Köznevelés* c. folyóiratnál. 1973-tól az MTA Pedagógiai Kutatócsoportjában dolgo-

zott. Ezt követően a Művelődési Minisztériumban, majd az MTA Szociológiai Kutatóintézetében helyezkedett el. 1982-től a mai napig az Oktatáskutató Intézet és jogutódjai (Felsőoktatási Kutatóintézet, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet) munkatársa. 1990 és 2000 között az OI főigazgatója volt, jelenleg tudományos tanácsadó. 1994-től a Debreceni Egyetem professzora, 2009-től professor emeritus. 1995 és 2005 között a Neveléstudományi Tanszék vezetője volt. 1995-től folyamatosan irányítja a neveléstudományi doktori programot. 2005-től egyetemi tanár az Eszterházy Károly Főiskolán. Az *Educatio* c. interdiszciplináris szemle, illetve a *Pallas Debrecina* c. könyvsorozat alapítója és (fő)szerkesztője. A DE Felsőoktatási K+F Központ alapító elnöke. Az MTA Pedagógiai Bizottságának vezetője.

Rébay Magdolna

A Hortobágytól a Hargitáig (A 70 éves Tóth Csaba professzor kiállításáról)

Szokatlannak számít, ismerősei azonban aligha csodálkozhattak azon, hogy a Debreceni Egyetem Közművelődési Titkársága Tóth Csaba professzor fotóiból válogatott kiállítással köszöntötte az Urológiai Klinika közelmúltban nyugdíjba vonult, s ebből az alkalomból *professor emeritus* címmel kitüntetett korábbi vezetőjét. Az, hogy Tóth professzor milyen szenvedéllyel hódol a fényképezésnek, közismert, hiszen aligha képzelhető el jelenléte valamilyen társadalmi rendezvényen, összejöveten fényképezőgépe nélkül. Útjaira azonban már nem tudjuk követni, hogy meggyőződhesünk arról, valóban olyan csodálatos-e a természet, olyan megkapóak, esetenként

meghittek-e az emberi viszonyok, mint ahogyan az ő kamerája (vagy inkább digitális fényképezőgépe) megörökítette.

A 2010. szeptember 12-24. között az Orvoscentrum Elméleti Épületének galériájában megtekinthető kiállítás a rendezők számozása szerint 32 felvétel-együttest mutatott be, de ha az egyes számok alatt található a-b-c tagolást is figyelembe vesszük, a képek valós száma (saját számításom szerint) mindössze egyel maradt el a száztól. Földrajzilag a felvételek helyszíne sem korlátozódott a címben megjelölt *Hortobágytól a Hargitáig* terjedő, önmagában is tekintélyes térségre, hanem túlmutatott a Kárpáton, hiszen néhány csángóföldi felvételt